


5. neděle velikonočního období – 18. května 2014

čtení:  Iz 43,1-7

kázání:

„Jásej a plesej, ty, která bydlíš na Sijónu, neboť Veliký je ve tvém středu – Svatý Izraele.“ (Iz 12,6)
Dej se nám poznat též v našem středu, Pane, a naplň nás jáсотem a plesem pro tuto tvou blízkost.

 Zj 15,2-4

Viděl jsem moře, sestry a bratři. Viděl jsem moře několikrát v životě. A byla to různá moře. Na severu i jihu Evropy, na východě i západě. Jejich barva byla většinou nějakým odstínem zelené, někdy dokonce do modra, ale častěji spíš do hněda. A rozhodně nebyla ta moře křišťálově průhledná, čirá jako sklo, ale naopak nebylo v nich vidět ani na půl metru. A už vůbec se na nich nedalo stát. Vlny člověkem pohazovaly a do vody se jeden nořil hloub a hloub. Viděl jsem moře, ale bylo to vždy úplně jiné, než v Janově podání.

Je to zvláštní obraz, který je popsán v knize Zjevení. Asi nás to zas až tak moc nepřekvapí, neboť takových je tam mnoho. Jan viděl lidi stojící na moři, nikoli pouze vedle moře, ale přímo na moři. Jakoby to byla pevná suchá země. Toto moře, číré jako sklo a planoucí ohněm, je pro někoho jako kámen, jako skála, na níž lze bez potíží stát.

Pro nás je stát na vodě nemožné. To víme my. A ví to i Jan. Ale on nás chce svým líčením přivést právě k tomu, abychom se ptali: „Co mají znamenat ta jeho zvláštní, neuvěřitelná slova?“ Co za tím je?

My jsme dnes slyšeli slova proroka Izaiáše, ve kterých Bůh slibuje svému lidu: „Půjdeš-li přes vody, já budu s tebou, půjdeš-li přes řeky, nestrhne tě proud.“ Prorok naráží na známé události exodu z Egypta a snaží se vyjádřit, že něco podobného mohli prožívat Izraelci také v jeho době. A že to Boží lid může prožívat vlastně v každé době, že jsou tu proudy, které nás chtějí strhnout, že se na nás valí masy jakoby vody, která nás hrozí zalít, zatopit, stáhnout do hlubin. Ale že smíme v tom všem díky Bohu obstát a zvítězit.

Moře v příběhu vyvedení z Egypta, v příběhu velikonočním, a nejen v něm, hrozí záhubou. Moře bývá v Bibli často symbolem smrti. Hrozí utonutím. Ale Jan si troufne vidět, že je tu někdo, kdo se na něj postaví jako na skálu, komu moře neublíží, pro koho není smrtelným ohrožením a nebezpečím, koho se nedotkne, na koho jeho zákonitosti nepůsobí.

Jsou to ti, kdo odolali šelmě, kdo se nedali označit číslicí jejího jména, kdo se nesklonili před jejím obrazem, kdo se té bestii nedali k dispozici ani na základě líbivého lákání, ani na základě tvrdého nátlaku. Těm už neublíží ani moře, ani sama smrt. Zvítězili. Rozhodlo se o tom tím, že se nedali ohnout, ani podplatit, ani dotlačit.

S příběhem vyvedení z Egypta má Janovo vidění ještě víc podobností. V obou se zpívá tu vítězná píseň - a to píseň Mojžíšova. Která je mimochodem stejná jako píseň Beránkova. Její slova jsou o Bohu, o jeho podivuhodných skutcích, o Boží záchraně, která se uskutečnila pro jeho lid. Vítězství můžeme prožívat díky tomu, že nám je Bůh vybojoval, uchystal, daroval a pozval nás k němu, abychom na něm měli svůj podíl. Ti zvítězivší neoslavují sami sebe, své schopnosti, jako se slaví dovednost třeba reprezentačního týmu, ale oslavují a opěvují Boží jednání. Jen díky němu nemá navrch šelma, ta krvelačná divá bestie. Je jasné, že ten obraz lidí stojících na moři, nás má upamatovat na příběh exodu, vyvedení z Egypta, na Boží záchranu, na Boží jednání.

Vítězství založené na Božím díle, to byla stejná naděje jak v Mojžíšových, tak i v Izaiášových a v Janových časech. A nakonec je to stejné i dneska. Mnoha vodami procházel Boží lid díky Boží blízkosti tak, jako by moře bylo základem pevným jak skála. Ani my se nemusíme obávat, smíme pevně stát a dokonce jít i dál.

Církev, které Jan své dílo věnuje a adresuje, procházela mnohými protivenstvími a pronásledováním. Hlásit se k víře znamenalo vydávat v šanc svůj život. Hlásit se k víře znamenalo hlásit se o smrt. Moře, rozumějme smrt, hrozilo dnes a denně ze všech stran.

Ale náš život není takto plný strašlivých událostí jako život křesťanů v Janově době. My podobné věci můžeme vidět leda tak v televizi, číst o nich v novinách, že se odehrávají kdesi daleko od nás. To není naše životní realita.

Nám se naše životní podmínky většinou líbí. Máme svobodu, svobodu vyznání, mír, v němž žijeme. Nemáme potřebu je teprve vyhlížet. Můžeme si toho všeho užívat. Díky Bohu.

A přesto je i pro nás těžké vést čistý život. Je kolem nás tolik pokušení. Je zde tolik situací, které nás tlačí k tomu, abychom se klaněli a sloužili obrazu šelmy, abychom oslavovali jméno šelmy. Není to už státní aparát, to bývalo za komunistů. Dnes ale dáváme přednost úspěchu a prosperitě, slávě a moci tohoto světa v každodenních situacích. Nemáme zalíbení ve zpěvu nové písně Božích služebníků, té písně Mojžíšovy a Beránkovy. Ačkoli je to píseň stará tisíce let, můžeme jí říkat nová! Je totiž nová svým obsahem oproti tomu, co nám diktuje falešně notovat naše přirozenost.

I my se s tou šelmou pereme každý den. S tím pokaženým, pokřiveným, zvrhlým způsobem života. Denně zápolíme s otroctvím, se svírajícími pouty. Marně se snažíme narovnat ohnutá záda. Ale Janova slova nás zvou: Také vy můžete zvítězit! Můžete prožít vítězství! Bůh je připravil pro každého, kdo po něm touží. Vede nás skrze moře, skrz vody. On nám dává pevně stát i na vodě. A to díky Ježíšově smrti a vzkříšení.

A tohle poznání pak může zpětně ovlivnit i tu naši každodennost. Můžeme si ji od Boha nechat srovnat. V jeho síle smíme odolat všem vnějším tlakům, byť mají sebe hrozivější vzhled, byť hrozí děsivými dopady na život náš, anebo na životy našich dětí. Díky Ježíši Kristu je na dosah vítězství. Navzdory tomu, že člověk podle měřítek světa podlehl, nestal se světoznámým a slavným, nestal se veleúspěšným, ani bohatým. Ba dokonce i když neprožil dlouhý a nerušený život, poměrně solidně majetkově zabezpečený a prostý zdravotních obtíží. Díky Kristu si nemusíme nechat namluvit, že by člověk nemohl žít dobrý život před Bohem, i když mu chybí peníze, zdraví, postavení, vzdělání, rozpadne se mu rodina apod. Vždyť on i z moře tvoří pevný základ, na kterém lze stát a svůj život pevně, ba nejpevněji založit.

Toto ujištění nepřestává platit ani v našich tak odlišných podmínkách. I nám je dán úkol obstát v ne jednom zápase. Lze to. Díky tomu, který zemřel a vstal. Díky Bohu, jehož cesty jsou spravedlnost a pravda, jehož dílo je veliké a podivuhodné. A to také při nás.

Amen